

FOTO ANP

Museum Het Valkhof leidt al enkele jaren verlies, toch wil het verbouwen.

ONDERZOEK

Het Valkhof in Nijmegen dreigt ten onder te gaan

Uit twee onderzoeken die vandaag verschijnen blijkt: er is veel mis bij Het Valkhof. De directeur zit thuis, maar ook de raad van toezicht treft blaam.

Door onze medewerker **Jorg Leijten**

NIJMEGEN. Het Nijmeegse Museum Het Valkhof dreigt ten onder te gaan aan jarenlang slecht beleid en een gebrek aan visie. Meerdere bestuurscrises, oplopende verliezen, te weinig profiel, nauwelijks geld voor tentoonstellingen en verbouwingsplannen van miljoenen euro's zonder financiële onderbouwing: in twee onderzoeken wordt hard geoordeeld over de culturele instelling. Er moet iets gebeuren, anders is het museum ten dode opgeschreven. De positie van de geschorste directeur Arend-Jan Weijsters lijkt onhoudbaar.

Het Valkhof wil te veel zijn, zo valt te lezen in een van de deze dinsdag gepresenteerde rapporten naar de toekomst van het regionale museum. Met zowel een collectie op het gebied van Romeinse en Nijmeegse geschiedenis en archeologie, moderne en hedendaagse kunst en ook nog pop-artwerken heeft Het Valkhof een te onduidelijk profiel. Een herkenbaar tentoonstellingsbeleid ontbreekt met teruglopende bezoekersaantallen tot gevolg. En dat is het gevolg van vele bestuurswisselingen, gebrek aan financieel beleid en een verdeelde organisatie.

Ruzie om de verbouwing

Het belangrijkste punt in de crisis rond Het Valkhof is een conflict tussen directeur Weijsters en de raad van toezicht van het museum. De ruzie draait onder meer om een voorgeno-

men verbouwing die Het Valkhof weer uit het slop moet trekken. Onverantwoorde plannen zonder degelijke onderbouwing leidden in december 2016 tot een vertrouwensbreuk tussen beide partijen, en een schorsing van Weijsters als directeur.

Een kort geding, aangespannen door Weijsters die zijn functie weer wilde oppakken, werd kort voor de zitting in februari afgeblazen. Besloten werd om de resultaten van een onderzoek van het bureau Cultuur+Ondernemen, naar de bestuurscrisis, af te wachten. Interim-directeur Jan van Laarhoven vroeg daarnaast aan het bureau Berenschot om de toekomstperspectieven voor het al jaren kwakkelende museum tegen het licht te houden.

Het museum leidt al enkele jaren verlies, ook de bezoekersaantallen dalen

Uit de dinsdag gepresenteerde rapporten, waarover *NRC* beschikt, doemt op beide vlakken geen florissant beeld op. Allereerst Het Valkhof zelf. Het museum leidt al enkele jaren verlies. Voor 2015 was dat 659.000 euro en voor 2016 wordt er volgens voorlopige berekeningen uitgegaan van een min van 912.000 euro. Dat komt mede door tegenvallende bezoekersaantallen. De laatste echt succesvolle tentoonstelling dateert alweer van tien jaar terug en een expositie over gladiatoren, die tot een nieuwe stroom publiek moest leiden, trok dit seizoen niet de begrote 100.000 maar slechts 50.000 bezoekers.

Vooraf financieel staat het museum

er slecht voor, blijkt uit het rapport van Berenschot. „De financiële positie van het museum is door de verliezen van de afgelopen jaren uitgehold. Er zijn nauwelijks middelen meer om de ontwikkeling van (grote) tentoonstellingen te financieren en financiële risico's daarbij te nemen.”

Terugkerende verbouwing

Des te verbazender is het dat een verbouwing van het museum de laatste jaren steeds weer ter tafel komt. Weijsters treedt aan in 2015 op een moment dat de vorige directeur, Marijke Brouwers, door een reorganisatie het vertrouwen van het personeel is kwijtgeraakt. Wel ligt er op dat moment al een verbouwplan voor het verouderde Valkhof Museum, ter grootte van circa 8,5 miljoen euro.

De eerste haarscheuren ontstaan wanneer Weijsters op vergaderingen steeds maar andere plannen blijft presenteren, zonder een degelijke financiële onderbouwing. Het gebrek aan een fatsoenlijke risicoanalyse is een terugkerend thema in het beleid van Weijsters, zo blijkt uit het onderzoek van Cultuur+Ondernemen.

Vanaf dan gaat het rap slechter tussen museum en gemeente. Eerder dat jaar is een andere belangrijke sponsor, de Bankgiro Loterij, al afgehaakt. Weijsters blijft vasthouden aan zijn verbouwplannen en dat is reden voor de toezichthouder om de directeur op 23 december 2016 te schorsen.

Nu, vijf maanden later, zit de directeur nog altijd thuis en treedt de raad van toezicht vrijdag terug om plaats te maken voor vervanging. Cultuur+Ondernemen oordeelt hard over het functioneren van beide partijen. Volgens Berenschot moet Het Valkhof nu „het vertrouwen terugwinnen bij de externe partners van het museum”.